

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIV (48)
Štev. (Nº) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
11 de mayo - 11. maja 1995

B. Remec: Vetrinje — panjska končnica

Začetek begunstva

Vsak človek je navezan na svoje korenine: na svoje starše, rod, zemljo in narod. V ta okvir je postavljen od rojstva, tu živi in deluje, tu je njegov dom. In če se mora ločiti od vsega tega, mu ni lahko. Tudi če gre stran prostovoljno, gre nerad in se vedno povrača v svoje rodno okolje, vsaj v spominih in željah. Domovina ali očetnjava zanj nista prazni besedi. Še huje pa je, če je kdo prisiljen, da zapusti domači kraj, dom in ves kulturni krog, ki mu je dajal živeti v duhu in telesu.

Iz Kranja proti Naklem.

Pred petdesetimi leti je zadela nas in naše neposredne prednike taka življenjska tragedija. Pred — ne vojaško, ampak politično zmago partizanov ali bolje komunistov v Sloveniji smo si morali reševati gola življenja z begunstvom.

Imeli smo prav: zgodovina kaže, kaj se je večinoma zgodilo s tistimi, ki so ostali doma: veliko jih je bilo pobitih, še več zaprtih leta in leta, največ šikaniranih desetletja. Niso imeli bodočnosti, niso imeli svobode. Na ugovor, da so domobranci pobili komunistični rablji, čeprav so bežali, vemo, da so pobili tudi veliko domobrancev, ki so ostali doma, ali pa so jih „amnestirali“ in pozneje pobili ali zaprli, druge pa popolnoma zlozili. Vseeno so se rešili skoraj vsi civilni begunci in nekaj preostalih borcev. Vsi ti smo nadaljevali težko usodo begun-

Po glavni cesti iz Tržiča.

Fotografije: Marjan Kocmur

Odločna izjava SKD

Politična koordinacija SKD je včeraj obravnavala razmere v koaliciji po tem, ko se poslanci LDS niso držali dogovora in so — kljub drugačnim zagotovilom njenega predsednika — glasovali zoper kandidata SKD za predsednika Odbora za mednarodne odnose Državnega zbora.

Člani koordinacije so menili, da pomeni takšno glasovanje kot ponovni izraz delovanja ideološke koalicije totalitarnega navdiha ne samo kršenje koalicijskega sporazuma, temveč — kar je posebej zaskrbljivo — poskus izrinjanja desnosredinske politične usmeritve iz slovenskega političnega življenja in slabljenje politične stabilnosti. To kaže na nesposobnost predsednika vlade, da koordinira delovanje koalicije in kvalitetno vodi vlado.

Ministri in poslanci SKD bodo, sledeč demokratičnemu in partnerskemu pojmovanju delovanja koalicije, v vladi in parlamentu podpirali samo v skladu s koalicijsko pogodbo predhodno usklajene projekte in kadrovske rešitve.

Politična koordinacija SKD ne vidi smisla v koaliciji, katere delovanje ne zagotavlja politične stabilnosti, nujne za nadaljevanje gospodarskih reform, podporo gospodarske rasti, demokratizacije in krepitve ugleda RS v tujini.

Politična koordinacija SKD je obravnavala tudi priprave na 50. obletnico zmage nad fašizmom in nacizmom. Ugotovila je, da je prišlo do monopolizacije proslave s

strani starih političnih sil, ki niso bile pripravljene sprejeti tehtnih, k boljšemu sožitju naravnanih predlogov za potek proslave. Ni bilo mogoče doseči niti tega, da bi v simbolični vlogi na proslavi govoril predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Politična koordinacija SKD ugotavlja, da gre pri tej proslavi tudi za očitne notranje-politične namene, med drugim za dodatno legitimiranje tistih političnih sil, ki so v okrilju boja proti nacizmu in fašizmu izvedle komunistično revolucijo.

Kot demokrati ponovno izražamo spoštovanje do vseh tistih, ki so se iz ljubezni do domovine uprli okupatorju in tistim, ki so se uprli domačemu revolucionarnemu nasilju.

Kot demokratična stranka bomo dostojno proslavili 50-letnico zmage nad nacizmom in fašizmom, državne proslave pa se SKD ne bo udeležila, ker duh dosedanjih priprav ni bil naravnano pravno, ker država do proslave po petih letih slovenske demokracije ni zmožna izpolniti niti temeljnih pričakovanih ljudi, osnovanih na priznanih človekovih pravicah in civilizacijskih standardih.

Ljubljana, 3. maja

Slovenski krščanski demokrati

Neuradno se je izvedelo, da je predsednik vlade dr. Drnovšek zaradi zgornje izjave (posebej zaradi poudarjenega stavka) zamrznil napovedane pogovore z SKD.

Ljubljana, 5. maja 1995

Slovenski krščanski demokrati se po sklepu politične koordinacije z dne 2. 5. ne bomo udeležili uradne državne slovesnosti. Ker pa želimo praznovati, in prav je, da praznujemo, ker želimo poudariti pravni pomen te velike obletnice, ker hočemo počastiti spomin žrtev komunističnega nasilja, ker hočemo končno praznovati tudi peto obletnico zmage nad komunizmom — prvih demokratičnih volitev in tudi našo samostojnost, se bomo zbrali

v soboto, 13. maja ob 10. uri pri spomeniku padlim v boju za samostojno Slovenijo na ljubljanskih Žalah.

POSLANSKA SKUPINA SKD Ljubljana 8. maja 1995

Predsedniku državnega zbora g. Jožefu Školču

Spoštovani g. predsednik!

Poslanska skupina SKD ugotavlja, da niso izpolnjeni pogoji za njeno udeležbo na državni proslavi ob 50-letnici zmage nad nacizmom in fašizmom, saj po 5-ih letih demokracije ni prišlo niti do jasne politične obsodbe revolucije in totalitarizma po njej, ne do poprave krivic, niti do upoštevanja temeljnih civilizacijskih norm glede odnosa do mrtvih.

V pripravah na proslavo ni bil upoštevan celovit zgodovinski spomin, ki je v Sloveniji bistveno drugačen kot v državah zahodne Evrope, kjer se nikjer pod okriljem boja proti nacizmu in fašizmu ni zgodila komunistična revolucija. V zahodni Evropi je zmagi sledil demokratični razvoj, pri nas pa nesodni poboji in uvedba totalitarizma. Pri nas je do formalne ukinitve totalitarne ureditve prišlo šele z demokratičnimi volitvami leta 90, kljub temu pa še niso bila urejena vprašanja, ki jih je totalitarna ureditev pustila za seboj.

SKD se je ves čas zavzemala za tako praznovanje konca druge svetovne vojne, ki bi prispeval k boljšemu sožitju državljanov in državljanek Slovenije. Žal se je uveljavil ozek, izločevalni koncept praznovanja, ki ne omogoča preseganja dosedanjih delitev.

Poslanke in poslanci SKD se bomo udeležili slavnostne seje DZ samo v primeru, če bo Vaš govor izražal skupna stališča parlamentarnih strank, DZ pa bi še pred slavnostno sejo sprejel izjavo, v kateri bi izrazil vse spoštovanje tistim, ki so se uprli okupatorjem, hkrati pa obsodil dejanja, ki so se zgodila v imenu revolucije.

Poslanska skupina SKD pričakuje, da boste v svoji politično zelo pomembni vlogi prispevali k temu, da bo prišlo v Sloveniji vendarle do opredelitve političnih stališč v zvezi s preteklostjo, ki ne bodo temeljena na ideološko političnih stereotipih enopartijske vladavine.

Za Poslansko skupino SKD - Iganc Polajnar

Zgodilo se je v Sloveniji

Inflacija je bila aprila samo 0,1%; v zadnjih 12 mesecih pa 14,1%.

Slovenija je še vedno v evropskem vrhu glede samomorov z več kot 30 na 100.000 prebivalcev. Pred njo je samo Madžarska. (V Angliji je samo kakih 10 samomorov na 100.000 prebivalcev). Skoraj tri četrtine je moških, največ ločencev ali vdovcev.

Na izredni seji Državnega zbora se je odprla zelo vroča razprava o proračunu za letošnje leto. Proračun naj bi znašal 510 milijard tolarjev, od tega pa je skoraj 320 milijard tolarjev namenjenih za že ustaljene obveznosti države.

Opozicija vladi očita, da je bila pri

pripravi proračuna malomarna, da ji je šlo le za ohranitev stolčkov, da je bila preveč velikodušna pri delitvi denarja za plače državnih birokratov in da je slepa za potrebe slovenskega naroda.

V javnosti se ponovno pojavljajo vprašanja, kako je lahko nekdanji direktor državnega podjetja Adria Airways, ki je ustvaril skoraj 200 milijonov dolarjev izgub, in aktualni predsednik ZLSD (bivši komunisti) Janez Kocijančič, hkrati tudi predsednik Slovenskega olimpijskega komiteja. Vprašanja so vedno glasnejša, zato se pojavljajo resni namigi o njegovi zamenjavi v stranki in olimpijskem komiteju, informira SDSS.

Proslava, ki razdira

Zaradi načina praznovanja 50. obletnice konca II. svetovne vojne, ki ponovno deli slovenski narod, je prejšnji teden Socialdemokratska stranka Slovenije izstopila iz častnega državnega odbora za pripravo praznovanja. V pismu predsedniku Državnega zbora Jožefu Školcu je vodja poslanske skupine SDSS Ivo Hvalica zapisal, da se člani stranke ne strinjajo z namero organizatorjev proslave, ki proslavo želijo zlorabiti za javno razkazovanje slovenski kulturi in slovenskemu narodu tujih simbolov.

Temu stališču so se konec tedna pridružili tudi Slovenski krščanski demokrati, ki se ravno tako ne bodo udeležili državne proslave, ki ni „spravno naravna“. Vodja poslanske skupine SLS Janez Podobnik je zato pozval predsednika častnega državnega odbora Jožefa Školca, naj ponovno skliče odbor, saj naj bi omenjena proslava delovala povezovalno, ne pa razdiralno. V nasprotnem primeru bo svojo udeležbo odpovedala tudi Slovenska ljudska stranka.

Nezanesljiva koalicija

Predsednik SKD Lojze Peterle ni bil izvoljen za predsednika parlamentarnega odbora za mednarodne odnose. Komisija, ki je predlagala imenovanje (dr. Drnovšek je potrdil v imenu koalicije ta predlog) je priporočila večinsko Peterleta. Na glasovanju v parlamentu pa je bilo zanj le 27 glasov: 15 od Krščanskih demokratov, 10 od Liberalne demokratske stranke, po 1 od Janševih SSDS in neodvisnih; proti pa je glasovalo 32 poslancev: 12 LDS, 11 Združene liste (po napovedih) 4 iz Nacionalne stranke, 3 iz Ljudske stranke in 2 iz Demokratske. Ostali so se vzdržali.

Bivši komunisti so po napovedih glasovali proti. LDS pa kaže, da je Drnovšek nima v oblasti, kajti stranka je obljubila mesto Peterletu, a večina tega ni ubogala. Možno pa je tudi, da je Drnovšek mesto obljubil a z nekaterimi poslanci zavrl podporo.

Zanimivo je stališče SLS. Podobnik je naštel vzroke, zaradi katerih so glasovali proti: SKD onemogoča SLS pristop k Evropski zvezi krščanskih demokratov in kar so glasovali proti predlogu, da bi Podobnik postal predsednik parlamentarnega odbora za kulturo in šolstvo. Dejansko bi bil s podporo SLS Peterle izvoljen.

Peterle je dejal, da ne bo več kandidiral

za to mesto, podrla pa se je kredibilnost v koalicijo, ki je nekaj obljubila in storila drugo. (Op. ured.: kar je nam vsem že dalj časa popolnoma jasno!)

Veliko razhajanje v vladajoči koaliciji, ki ga sicer predsednik vlade in hkrati predsednik Liberalne demokracije Slovenije dr. Janez Drnovšek vneto zanika, se je znova potrdilo ob glasovanju za predsednika parlamentarnega odbora za mednarodne odnose. Kljub temu, da je bil za predsednika predlagan Lojze Peterle, predsednik SKD, stranke vladajoče koalicije, ob glasovanju ni dobil zadovoljive podpore. Celotno več, zanj ni glasoval nihče od poslancev Združene liste (bivših komunistov) in samo polovica poslancev LDS, čeprav si je predsednik dr. Drnovšek na seji poslanskega kluba LDS zelo prizadeval za to, da bi poslanci Peterleta podprli. Posledica tega je bilo veliko ogorčenje v SKD, razpravljanje o tem, ali naj ostane v koaliciji ali ne, in srečanje med dr. Drnovškom in Peterletom, na katerem sta ponovno sklenila, da bosta glavna tajnika sestavila listo odprtih vprašanj med obema strankama.

Glede na to, da se je to že zgodilo velikokrat in nič bistvenega spremenilo, politični analitiki ne pričakujejo velikih sprememb.

Izjava tedna Častna nagrada

Dr. IVAN KRISTAN, predsednik državne sveta, ob 50. obletnici osvoboditve Prekmurja:

„Vsi tisti, ki želijo zanikati NOB in jo prikazati kot ‚krvavo revolucijo‘, kot ‚reči teror‘, kot ‚bratomorno klanje‘ in ki hočejo rehabilitirati narodno izdajstvo ter sodelovanje z okupatorjem (predvsem belogardizem in domobranstvo), pozabljajo, da je treba takratne zgodovinske dogodke ocenjevati s stališča njihovih objektivnih posledic, ne pa s stališča subjektivnih motivov za ravnanje posameznikov, ki so se odločili za sodelovanje z okupatorjem.“

Združenje glasbenih kritikov v Argentini je za preteklo sezono podelilo častno nagrado najboljšim domačim in tujim glasbenim umetnikom.

Za najboljšo pevko je bila izbrana altistka BERNARDA FINK INZKO, ki je lani nastopila v Auditorio Belgrano in Teatro Avenida z Vivaldijevim motetom Longe mala umbrae teros ter v teatro Colón z Bachovo mašo v h-molu. Poleg nje so med drugimi prejeli počastitve pianist Bruno Gelber, čelist Mstislav Rostropovič, baritonist José van Dam, Filadelfijski simfonični orkester, komorna skupina Les Arts Florisants in kvartet Alemanares.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Izid je pred vrati. Končno bo prešlo ugibanje, napovedi, domneve in tudi laži. To nedeljo volimo predsednika in v mnogih okrožjih guvernerja, župane, pa še državne poslance za nadaljnja štiri leta. Kaj radi ob takih prilikah uporabljamo besedo „odločilne“ ali celo „usodne“. A končno, življenje teče po svoje naprej, in konec koncev pod tako ali drugačno vlado se ne bo mnogo spremenilo, ker tudi vlade niso neodvisne in oblast je vedno bolj relativna v dobi, kjer sta politika, gospodarstvo, mednarodni odnosi in domače socialne smeri vedno bolj povezane in vedno manj jasne.

ŽALOST IN VESELJE

Vsekakor, stojimo pred resnico. V nedeljo nekoliko po šesti uri, ko se zaključijo volitve, se bo že pokazalo, kam „pes taco moli“. Zadnji teden so vse stranke in vsi kandidati napeli zadnje sile, da bi prepričali volilce o dobrotah lastnih vrlin. To je seveda težko delo, ker je težko pokazati nekaj, kar ni preveč konkretno. Vlada ima svoje vrline, a tudi mnogo senčnih strani. Opozicija pa lahko obljublja, a volilci vedno manj verjamejo v te obljube.

In ko že govorimo o obljubah. Dejansko smo zašli v položaj (in ne le v Argentini, povsod po svetu), ko človek že ne more odločiti glasu po platformah posameznih strank. Dejansko programi strank ne obstajajo več. Začrtane so neke glavne smerice, a na žalost so iste pri vseh strankah, pri vseh kandidatih. Vsi bodo uredili gospodarstvo. Vsi bodo odpravili brezposelnost, vsi bodo odstranili socialne krivice. Javna dela bodo rasla kot gobe po dežju, ker prav javna dela zaposlujejo največ ljudi. Seveda, vsi se bodo borili proti korupciji, vsi se bodo lotili stanovanjskega problema, vsi bodo povečali fonde za vzgojo in za zdravje, vsi, itd., itd.

Na žalost pa kandidati in volilci vedo, da so to obljube, katerih izpolnitev je navezana na toliko činiteljev, bistveno relativne. Zato so ostali del volilne kampanje osredotočili v kritike in napade na nasprotnika. Zato smo te dne videli, kako predsednik napada Bordona, kako Bordón kritizira vlado, kako Massaccesi napada oba, kako Rico kritizira vse tri, Solanas pa vse štiri, itd. Čim manj je izgledov za uspeh, večje je število tistih, ki jih je treba napadati, črniti, odstraniti. Te jedi smo imeli zadnji teden na pretek.

Žalostno je dejstvo, da dejansko med večinskimi strankami ni sorazmerja resnice. Nihče ne prizna, da dejansko nima rešilne formule. Še vedno se vztraja na tistem, da „če mi zmagamo, bomo uredili vse probleme“. Dejansko vemo, da nihče ne bo rešil vseh problemov, da mu bo morda uspelo rešiti nekatere, in s tem bo že opravil orjaško delo. Na nek način je to položaj lažnega življenja, kjer vsi vemo resnico, pa je ne objavljamo, stanje je prisiljeno in zupanje vedno bolj pada. Politična srenja vzbujajo vedno manj zaupanja med ljudmi in volitve se spremenijo v formalnost, kjer osrčje volilnega boja ni več dejstvo, kako narod prepričati o dobroti lastnega stališča, marveč ga ostrašiti pred nasprotnikom, mu dopovedati, da je ta nevreden, prikazati mu bodočnost nakinčano, čeprav potem po volitvah te barve zbledijo in stvarnost znova pokaže svoj pravi, neprijetni obraz.

Ob vseh teh žalostnih vendar zabeležimo veselo dejstvo, da se vsaj formalna demokracija utrjuje v deželi, da bomo že tretjič volili novega predsednika ne da bi ustavno pot prekinili kaki državni udari, in zlasti da o takem izidu iz težkega položaja (o kakem vojaškem udaru) nihče niti ne sanja in večini, zlasti zadolženim osebnostim,

to niti na misel ne pride. Ob vsej tragični plitvosti politične družbe je to res razveseljivo dejstvo. Ostalo je pač delo časa, potreba zorenja z obeh strani. Marsikateri volitve bo treba še prestati v takem ozračju neodločenosti, predno bo, če bo, prišlo do bolj jasnih položajev. A to je tudi splošen pojav, ki ni omejen le tukajšnje razmere.

KAKO JE S ŠKARJAMI

Pika. Volilna kampanja bo že zaključena, ko bo bralec brskal po teh vrsticah. Zadnji govori odmevajo, zadnje obljube še vise v ozračju. Sedaj pa bomo volili. In tukaj se vrnejo zadnje napovedi, zadnje ankete in resnično povedano, malokrat je bil rezultat tako dvomljiv, kajti pod novimi ustavnimi določili je marsikaj spremenjeno.

Zmaga Menema je gotova, vprašanje je, če bodo procenti tisti, ki so potrebni, da se preprečijo ponovne volitve. Doseči mora 45% pozitivnih (beli, črni ali prazni, kakor jih že kdo hoče imenovati, ne štejejo), ali pa več kot 40% a 10% več kot drugi, ki mu sledi, ki bo, po raznih anketah, Bordón. Seveda Menem trdi, da bo zmagal v prvem volilnem krogu, Bordón pa, da bodo šli na drugi volilni krog, kjer da bo seveda on zmagal. Dejansko je vse odvisno od dveh važnih činiteljev: 1. kam se bodo končno obrnili „neodločeni“, ki jih je na vseh anketah več kot doslej kaže tradicija, in 2. koliko bodo volilci „rezali“ glasovnice.

Prav „škarje“ so največji strah za vlado, zlasti v prestolnici in v provinci Buenos Aires. A to ni malo, kajti samo ta dva okraja predstavljata dejansko skoraj polovico volilcev vse države. In po novih ustavnih določilih ne bo več volilne zbornice, predsednika volimo direktno, in volilna teža teh dveh okrožij je izredno narasla. V prestolnici je skoraj zagotovljeno, da bo zmagal Bordón. Zaslediti je celo radikalne pristaše, ki bodo volili lastne poslance, za predsednika pa bodo volili Bordona. V provinci Buenos Aires bo prepričljivo zmagal peronizem. Duhalde ima tako močan aparat, je tako bistro vodil socialno politiko in si zagotovil priljubljenost, da mu je zmaga zagotovljena. A mnogi peronisti bodo volili njega za guvernerja, rezali pa bodo listo za predsednika in volili Bordona. Anketne kažejo na razliko, ki dosega celo 10% med Duhaldejem in Menemom. Tako je padel ugled predsednika v tradicionalno peronističnih volilcih te province, ki ima dejansko 37% celotnega prebivalstva države.

O škarjah govore tudi po drugih provincah, tako da se bo končna usoda odločila dejansko v „temni sobici“, ko bo marsikateri volilec iskal dvoje list, gledal kako rezati in kam dati, in končno morda nekoliko nervozen odločil, da nima smisla ta ali ona rešitev položaja. Pač tudi dejstvo, ki ima mnogo opraviti s tistim zorenjem, ki smo ga prej omenjali.

Naj bo rezultat tak ali drugačen, zanimivo bo čakati izida, potem pa poslušati razlage, zakaj so volitve izšle, kot so izšle, kaj politično pomeni nagibanje volilcev in kakšna bodočnost se nam odpira. Ob tem omenimo, da se v vsem volilnem vrvenju ni pokazala ideološka plat. Ne vem, če je res tisto, da so ideologije izumrle. V sedanjih volilnih kampanjah se niso pokazale. Razen skrajne levice, ki dejansko živi od ideologije, in skrajne desnice, ki le životari, ostalo je domače povedano „vse isti šmoren“. Kot je zapisal pred dnevi argentinski humorist, ko je razlagal besedo „kandidat“: „če je levičar, naj se ne pozna; če je desničar, naj se nekoliko potvari; če je ločen, naj se združi; če je samski, naj se poroči; če je Jud naj tega ne pove; če je črn, naj se pobarva.“ Bog nam pomagaj.

Naša drža je ostala pokončna

**Poročilo predsednika ZS prof. Tineta Vivoda
48. redni občni zbor Zedinjene Slovenije**

Zadnji občni zbor, ki je bil 26. aprila lanskega leta ob 20. uri, nas je presenetil sredi dogodkov in obiskov velikega tedna.

Od tistega dne do danes se je ZS med drugim vrgla na urejanje in globalno situacijo društva.

Urejanje pisarne.

Administrativno urejanje s pomočjo Simonke in Bena Trudna in postopek lastninskega urejanja Pristave in Berazateguija, poštnih pošiljk in zapuščin.

Na rednih sejah Medorganizacijskega sveta so se odločili pomembni premiki datumov: Slovenski dan v Slovenskem domu v San Martinu; Slovenski teden; datumi prireditvev za mladinske organizacije; Feria del Libro (Knjižna razstava) z dvema vitrina od leta 1991 vsako leto; 50-letnica slovenska društva Bernal; Proslava praznika državnosti; Božična razstava religioznih motivov; Día del Inmigrante (Dan in-migranta), ki so bili izredni dogodki izven rednega programa.

Zaključena je bila Slomškova ustanova in fond s pogodbo prenešen v korist Škofovih zavodov v Ljubljani.

Od doma so nas obiskali Tržaški okteti in člani RTV Slovenija.

Od leta 1994 naprej se učiteljice redno udeležujejo izpopolnjevalnega seminarja v Sloveniji in prav tako se je pri madinskem referatu redno vršila otroška kolonija in športni dnevi za otroke, sedaj pa je priložnost za izpopolnjevalne štipendije na Koroškem.

Odobrena je bila akcija za ustanovitev odbora za 50. obletnico slovenskega holokavsta, akcija podpisov s pozivom državnemu zboru in sodelovanja s Slovenskim svetovnim kongresom, čeprav še ni ustanovljena konferenca za Argentino.

Več datumov v koledarju slovenskih prireditvev smo skušali pustiti „praznih“ z namenom, da ti postanejo družinski.

Prejeli smo iz Slovenije knjige, zemljevide, videokasete in učbenike.

Obiski so si sledili eden za drugim in našo skupnost preizkušali do skrajne zmogljivosti, in čeprav je bilo to delo in sprejemanje utrudljivo in včasih tudi na račun notranjega dela, smo s tem dosegli, da je društvo zavzelo predstavniki značaj v smislu koordinacije in ekonomije sil, obenem pa pobudo za delo na novih področjih, ki do sedaj niso bila izčrpana.

Nedvomno med vse prireditve šteje kot izreden dogodek Teden slovenstva. Na prestavljenem datumu Slovenskega dneva, ki je manifestacija povezanosti naše skupnosti, je sprejela tudi množični obisk od doma in izrabila tudi priložnost, da se zahvali argentinskim oblastem, kot smo to storili v lepem spominu za vse na „Jornadas de la Cultura Eslovena“ ali Dneve slovenske kulture. Razdelili smo priznanja slovenskim javnim delavcem in upali in prosili Boga, naj „čuva mojo domovino“, pri čemer smo gotovo mislili tudi na našo drugo domovino.

Po dolgih naporih in zahtevah smo le dosegli, da je med dokumente Svetovnega slovenskega kongresa prišla resolucija o domobrancih, čeprav v Svetovni slovenski kongres kot tak mnogi ne verjamejo več ali pa niso nikdar v njem videli smisla.

Prevzeli smo za žig ZS znak knežji kamen.

Proti koncu leta smo dočakali prihod skupine Musica viva, Marolta, Srečka Kosovela, Matjaža Puca, Janeza Janše, ministra Sergija Pelhana in Danila Slivnika. Vse prej pa za majsko romanje pred enim letom uradni obisk prof. Peterleta kot zunanjega ministra RS z gospo in trgovske ekipe.

Zahtevali smo sprejem deklaracije ob

50. obletnici slovenskega holokavsta in sprejeli obisk škofa Piriha ter dobili novega delegata Jožeta Škerbca.

Posredovali smo pri argentinskem olimpijskem komiteju v zadevi s prošnjo, da bi v trikotniku Beljak, Trbiž, Kranjska gora leta 2002 potekale zimske olimpijske igre treh dežel.

Odobreno je bilo gostovanje koroških otrok za mesec avgust letos z odrsko predstavitvijo „Sonček, kje si“ pod vodstvom Nužerja Tolmajerja in pripravljala se skupaj s srednješolskim tečajem odhod Rasti XXIV v Slovenijo.

Počitniške kolonije v Córdobi, obnovitev SKADa, mladinski zvezni glasbeni včer, 45. obletnica SFZ-SDO, izmenjava obiskov mladine v Mendoza, odlikovanje na slavnostni večerji najprej slovenskih voditeljic šol z več kot 40 leti dela in dr. Milana Komarja in dr. Kremžarja, nastopi folklornih skupin in navzočnost nove folklorne skupine v Carapachayu, skupni nastopi na mednarodnem knjižnem sejmu s predavanji, petjem in plesi in ne nazadnje nastop 108 Slovencev z Živim križevim potom v San Isidru so izredne prireditve, katerim je ZS botrovala, jih podpirala ali direktno organizirala.

Izključitev Velikonje in Vivoda iz častnega državnega spominskega odbora v Sloveniji za 50. obletnico konca vojne je dalo svoj pečat delu, mišljenju in orientaciji mnogim.

S prihodom 19. avgusta 1994 odpravnika poslov RS Matjaž Puca se je nedvomno začela nova doba v razmerju slovenske skupnosti z domovino. Prav tako s prihodom svetovalca Miklavčiča 14. aprila t. l.

Ne morem mimo dneva 27. aprila 1994, ko je umrl prelat dr. Alojzij Starc. Ostal nam ne bo samo v spominu, ampak postal lik svetniškega garača slovenske skupnosti.

Danes ima naša slovenska skupnost 10 krajevnih domov, 12 slovenskih sobotnih osnovnih šol in srednješolski tečaj. Vse to je naša odlika in jamstvo našega obstoja v tujini.

Z velikim veseljem smo sprejeli obiske posameznikov in raznih skupin in odpiramo vrata Slovenske hiše, vrata naših krajevnih domov in naša družinska ognjišča. Vsem smo razložili, da ob teh obiskih pričakujemo spoštovanje našega načina življenja, razumevanje našega prepričanja in upoštevanje naših načel in zahtev.

Priznavali smo in priznavamo pravico do različnih mnenj. Pospesovali smo dialog na podlagi odgovornosti in obveznosti, ki ga vsaka organizacija ima. Pospesovali smo iskreno sodelovanje v tako imenovanem slovenskem mozaiku s predvojnimi nasejlenci in politično emigracijo.

Nastopali smo kot predstavniki društvo in tudi zahtevali to mesto. Utrdili smo slovensko prisotnost v argentinskem življenju tudi na institucionalni ravni.

Opravili smo svoje delo.

Gospo in gospodje!

Ko danes zaključujemo dobo delovanja našega osrednjega društva in čeprav je med referati osredotočen na čas med 26. aprilom 1994 in danes, t. j. dobo 12 mesecev, ne morem iti mimo celotnega pregleda zadnjih štirih let in sicer dejstva, da ko sem bil izvoljen za predsednika, je bila v Argentini jugoslovanska ambasada, danes pa slovensko veleposlaništvo, predstavništvo in ceste in trgi, ki nosijo ime República de Eslovenia.

To obdobje je bilo zgodovinskega značaja. To moramo sprejeti, če želimo pravilno analizirati dogodke. Edinstvenost tre-

nutka in številni izzivi so zahtevali prave odločitve, poguma in trezne presoje korakov poleg poznanja naše identitete in argentinske dinamike.

To smo lahko dosegli le z globokim zaupanjem v Boga.

Delo, ki je bilo opravljeno, se je delilo na: stike z argentinsko skupnostjo in izrednimi obiski mednarodnega in slovenskega značaja ter delom za rast in razcvet slovenske skupnosti v Argentini.

Z veliko zaskrbljenostjo sem sprejel odgovorno mesto v posebnih okoliščinah leta 1991 na prošnjo dr. Alojzija Starca.

Danes gledam na ta edinstvena leta kot nekaj izrednega v osebnem in skupnostnem življenju.

Ni mi žal vloženege časa in zdravja.

Vse, kar ste danes slišali v poročilih referentov, je bilo storjeno z veliko ljubeznijo do slovenskega naroda, do naših družin, do skupnosti ne glede na žrtve, stroške, čas in razmere. Kar smo naredili, smo storili brezplačno in zato nismo prejeli ne držav-

nih plač niti diplomatskih mest.

Na tem mestu se zahvalim vsem tistim članom odbora, ki ste držali dano besedo in tako postali sodelavci. Hvala vsem za opravljeno delo! V veliko čast si štejem, da sem lahko delal z vami in tukaj bi omenil geslo, ki smo ga zavestno ali podzavestno sprejeli in ki pravi: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

Tako na svoj način, na način v tesni povezavi z dušnim pastirstvom smo sodelovali pri evangelizaciji in civilizaciji naše družbe in ohranjali svojo identiteto tudi zato, ker se zavedamo, da smo bili in smo pozitivni element v dialogu z rojaki tu, v zamejstvu in domovini.

Novemu odboru želimo veliko uspeha v dobi, ki ne bo enaka naši, ne bo lahka in bo tudi zahtevala „bivanje v celoti“, tesno povezavo s krajevnimi domovi, dušnim pastirstvom, članstvom in mladino.

Življenje naše skupnosti se ni začelo in ni končalo z eno prireditvijo, z enim obiskom, z eno radijsko in TV oddajo. Naša pot je šla naprej preko vseh obrobni in priložnostnih poizkusov, da bi nas odvrnili od naše poti, naše polstoletne poti, ker smo pričevalci, žrtve in dediči največje slovenske tragedije.

Naša drža je ostala pokončna!

To je naš pečat!

Zapravljena priložnost

Pod tem naslovom je Andrej Vovko napisal članek v Slovincu z dne 8. maja. V njem med drugim omenja naslednje:

Evropa je ob tem brez dvoma razcepjena, vsaj na del, ki je po koncu krvave svetovne morije začel težavno pot iz duhovnih in materialnih ruševin v renesanso parlamentarne demokracije in osebne svobode, ter na del, na katerega se je po propadu nacionalsocializma spustil svinčeni pokrov drugega totalitarizma: komunizma. Kot primer navaja baltske države, ki so se odločno odrekle časti, da bi v Moskvi sodelovale pri proslavljanju nečesa, kar zanje nikakor ni bila osvoboditev. Večina zahodnih državnih voditeljev z izjemo ameriškega predsednika Billa Clintona je prav tako sklenila „preskočiti“ moskovsko vojaško parado zmage, saj se bo škornjev na njej strumno korakajočih vojakov vsaj simbolično, pri kom pa najbrž tudi dejansko,

držala kri Čečenov in še koga. Že hiter pogled spominskih slovesnosti po Evropi nam namreč lepo kaže, da se bodo nekateri spominjali konca vojne, drugi pa svoje zmage v njej. Kot primer navaja proslavo v Londonu, ki so se je udeležili tako predstavniki zmagovalcev kot poražencev, s čemer so še enkrat potrdili svojo odločitev za dokončno spravo. Proslava v Sloveniji, ki bo konec tedna, pa bo na žalost v znaku slavljenja zmage ene strani. Po volji znanege „postkomunističnega“ glasovalnega stanja na ljubljanskem nekdanjem Trgu revolucije in drugje ne bo vojnih veteranov nasprotne strani, predvsem tistih iz protikomunističnega tabora v slovenski državljanski vojni, izzvani v zadnjem času „pozabljeni“ boljševistične revolucije. V Ljubljani tako proslave londonske vrste pač ne bo, bo le še ena, tragično zapravljena priložnost za slovensko spravo.

ZEDINJENA SLOVENIJA in Krščanska kulturna zveza v Celovcu razpisujeta 5 štipendijskih mest

**za voditeljice in voditelje otroških in mladinskih skupin
ter za učitelje slovenskih šol v Argentini**

Ponujamo vam, da bi prišli za tri mesece na Koroško in se aktivno vključili v otroško in mladinsko delo med koroškimi Slovenci.

Najbolj ugodni bi bili meseci julij, avgust in september. Takrat imamo namreč vrsto ponudb za otroke in mladino. V glavnem so to:

Teden mladih umetnikov v Mladinskem centru na Rebrci:

Priznani umetniki, mentorji in spremljevalci se v tem tednu bavijo z otroki, ki pridejo s cele Koroške na področju literature, gledališča, plesa, brkljanja, oblikovanja keramike, fotografiranja in oblikovanja mase.

Kreativni teden v Mladinskem centru na Rebrci:

Ta teden je namenjen mladincem od 12. do 17. leta.

Jezikovne počitnice v Novem mestu:

Udeleženci v treh tednih spoznavajo v posameznih skupinah lepoto in zakonitosti slovenskega jezika. Spremljata jih vedno dva učitelja s Koroške.

Gledališka dejavnost v Flesci:

Nad sto otrok in mladih pripravljajo gledališke in lutkovne predstave. Strokovno jih spremljajo režiserji, lektorji in dramaturgi. Izdelujejo lutke, naredijo glasbo in gib.

Nadaljnja možnost, predvsem za učitelje je hospitiranje pri pouku na ljudski šoli Mohorjeve v Celovcu in v otroških vrtcih „Naš otrok“ ali pri šolskih sestrah v Št. Petru.

Vsak interesent/interesentka se mora osebno prijaviti na Zedinjeno Slovenijo s pismom in prošnjo, kjer utemeljuje kandidatsko mesto. Termin razpisa do 22. maja 1995 vključno.

Mladinski referat - Zedinjene Slovenije

Naše učiteljice v Sloveniji

HRASTOVLJE IN POSTOJNSKA JAMA

SREDNJEVEŠKE FRESKE

Zadnji dan naše turneje po Sloveniji. Odpeljale smo se zgodaj zjutraj iz Pirana proti Ljubljani. Ko smo se že dve uri vozile, smo se ustavile v vasi Hrastovlje v dolini Rižane na slovenskem Primorju. Nad njo se dviga cerkev z visokim zvonikom. Medtem, ko smo čakale ženico, da nam odpre cerkev, smo šle do griča, da bi si ogledale okolico, toda ni bilo mogoče, ker so se megle premetavale in vse pokrivalo. Čeprav je malo rosilo, smo se vseeno sprehodile naokoli.

Čez nekaj časa pride žena in nam odpre vrata, stopile smo v cerkev in zagledale vsepovsod same freske. Cerkev je vsa poslikana. Bogate barve v osemdesetih prizorih je ustvaril čopič genija Janeza iz Kastva ob koncu 15. stoletja. Freske predstavljajo ljudstvu pravo biblijo: stvarjenje sveta, Adama in Evo v rajju ter izgon iz njega, preroke in očake stare zaveze; Oznanjenje, Jezusovo rojstvo, prihod sv. Treh kraljev, Kristusovo trpljenje, Jezus izroča Petru ključ, Jezusov vnebohod, Marijino kronanje, okoli pa apostoli in svetniki. Na eni strani ladje so medaljoni, ki kažejo mesece, leta in katero je delo vsakega meseca. Vsaka slika ima svoj pomen.

Na drugi strani ladje je Mrtvaški ples, največja znamenitost Hrastovelj, čas slovesa, Smrt, ki vodi za roko cesarja in papeža... kralja in škofa... meščana in berača... in tudi otroka, ki mora iz svoje male postelje.

ADAM IN EVA PO IZGONU IZ RAJA. Freska v Hrastovlju, iz leta okoli 1490, odkrita leta 1951.

Ta starodavna tema kaže edinstvo med ljudmi, ki se, žal, pokaže šele, ko gremo v grob.

Veliko vprašanj in skrivnosti nam je hodilo po glavi, ko smo se tiho odpravile iz hrastoveljske cerkve na avtobus proti Postojni.

Angelca Šmon - Bajda

SPREHOD POD ZEMLJO V POSTOJNI

Zbrale smo se pred Postojnsko jamo, ki je ena izmed 22 jam urejenih za turistični obisk. Postojnska jama je med vsemi slovenskimi jamami najdaljša (6. na svetu, 4. v Evropi). Je sorazmerno lahko dostopna in zato tudi najbolj obiskana. Z vlakom smo se deset minut vozile po jami; bilo je zelo čudovito in zanimivo.

Ko smo izstopile, je vodič začel z razlago: Postojnska jama je svetovno znana turistična jama z izrednim kapniškim bogastvom in je s svojimi 27.766 metri tudi najdaljša slovenska jama. Pravzaprav je to splet med seboj povezanih suhih in vodnih rovov, ki so dostopni skozi pet ločenih vhodov. Kmalu smo prišle do Svetega Miklavža, tako imenujejo stalagmit, ki upravičeno nosi tako ime, saj sem si mislila, da je pred mano res Sv. Miklavž. Čez kratek čas smo prišle do 400 let starega kapnikanebotičnika, ki je najvišji v jami (visok je 16 metrov). Prišle smo tudi do Velike gore (Kalvarije), ki je stara 150 tisoč let in 120 metrov pod morsko višino. Veliko lepote in zanimivosti je v Otroški jami, v Pivki in Črni gori ter v Magdaleni jami.

Vse te jame že nekaj milijonov let oblikuje reka Pivka, ki odteka skozi kraški hrbet Postojnskih vrat iz Pivške kotline na Planinsko polje. Njeni rovi so razporejeni v dveh nadstropjih. Zgornji so starejši in jih je reka že zdavnaj zapustila, pronikajoča deževnica pa v njih oblikuje čudovite kapnike. Podpisi v vzhodnih rovih Postojnske jame dokazujejo, da so jo ljudje obiskovali že v 13. stol. Omenja jo Valvasor (l. 1689), ki jo ponazoruje s sliko kapniških okamenelih bitij. Ob pripravah na cesarjev obisk leta 1818 je domačin Luka Čeč odkril nove rove. Obisk jam je še posebno narasel, ko so leta 1857 dokončali železnico, ki je z Dunaja skozi Postojno vozila v Trst. Leta 1872 so tudi po jami speljali železnico. Prve vozičke za obiskovalce so vodniki kar ročno potiskali, a danes jih vlečejo že električne lokomotive.

Prišle smo čez Ruski most, ki so ga zgradili Rusi med 1. svetovno vojno. Pot nas je vodila v Špagetno dvorano. Ime je dobila po drobnih stalaktitih, ki visijo s

Učiteljska skupina s svojim omnibusom in šoferjem v Postojni.

stropa dvorane in so zelo podobni špagetom. Hodile smo dalje in stopile v Belo dvorano, ki jo je pred 300 leti poplavila reka Pivka. Zatem smo zagledale Blejski otok — stoji kot čudež. Takoj nato smo zagledale velik vaniljin sladoled, tako kot mu otroci pravijo, v resnici pa nosi ime Brillant in stoji 15 metrov pod morsko višino.

Seveda je potrebno poudariti, da je jama znana tudi kot zibelka speleobiologije (jamska flora in favna). V njej so odkrili sto različnih živalskih in rastlinskih vrst. Najbolj znani so Človeška ribica, netopirji in metulji. Leta 1831 je bil odkrit prvi jamski hrošč, drobnovratnik.

Nekaj let je deloval v jami biospeleološki laboratorij. Leta 1941 so pa v Postojni ustanovili Inštitut za raziskovanje Krasa, ki je del Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Človeška ribica ali močeril je edina jamska dvoživka, ki zunaj jam ne bi preživela. Skriva se v globinah podzemeljskih izvirov, daleč proč od naših radovednih oči, je kakih 25 cm dolga, s sploščenim repom. Premika se lahko tudi s pomočjo dveh parov nog. Dobro voha, diha lahko na tri načine: ima preprosta pljuča in škrge, zunaj vode pa diha tudi s kožo. Hrani se z drobnimi živalmi. Lahko je tudi veliko let brez hrane, živi pa do 100 let. Vse to smo izvedele pri tamkajšnjih strokovnjakih.

Nazadnje smo prišle v Koncertno dvorano, kjer se je aprila leta 1990 zbralo skoraj 4000 ljudi na koncertu orkestra.

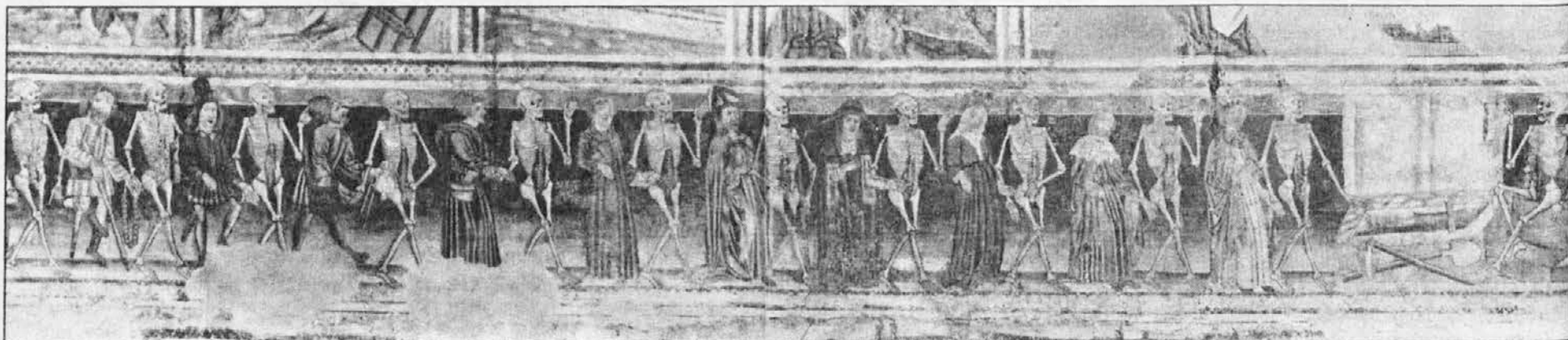
Tudi me smo zapele „Kje so tiste stezice, k' so včasih bile...“ in tudi drugi obiskovalci so se nam pridružili.

Lučka Servin

Zgoraj: srednjeveška cerkev v Hrastovlju.

Spodaj: znamenita freska MRTVAŠKI PLES iz l. 1490, delo Janeza iz Kastva.

NOVICE IZ SLOVENIJE

MARIBOR — Mladinski pevski zbor Maribor praznuje tridesetletnico prepevanja. Je mednarodno uveljavljen in bo letos nastopal na dveh velikih festivalih v ZDA, sodeloval pa bo tudi na kontinentalnem simpoziju za zborovsko glasbo, ki bo v Cankarjevem domu. Na njem bo poleg filharmoničnega orkestra sodelovalo 300 pevcev, ki jim bo dirigiral Krizstof Pendercky. Zbor ima okoli 120 izvežbanih pevcev, ki pa so razdeljeni v tri enote: otroški zbor združuje pevce med 3 in 7 let, v mlajšem pojejo otroci med 7. in 11. letom, zbor s svetovnimi nagradami pa ima že izvežbane pevce starejših od enajst let. Od leta 1989 vodi zbor Karmina Šilec.

LJUBLJANA — Skupina Abrakadabra prepeva že dve leti in si je pridobila uspešen naslov pesem tedna na več radijskih postajah s pesmijo in kaseto, ki nosi njihovo ime. Poleg Abrakadabre se dobro slišijo pesmi kot so Copata, Princesa, Srečo najdeš v očeh in Osamljeno jutro.

LIPICA — Znana kobilarna, kjer redijo svetovnoznane lipice, počasi pridobiva na številu obiskovalcev. Pred osamosvojitvijo je prihajalo po tristo tisoč obiskovalcev, ki so letno naročili 30 tisoč ur jahanja. Danes pride letno le kakih dvajset tisoč, pa še ti se bolj malo zmenijo za jahanje: raje se ustavijo v sobi pri zelenih mizah v igralnici ali pa igrajo golf, tenis. Nekateri tudi jahajo, vendar pripeljejo svoje lastne konje.

LJUTOMER — Ljubitelji letalstva so ustanovili Aeroklub Prlek. V njem se družijo petdeset članov, ki se bavijo predvsem z motornimi zmagi. Prizadevajo si, da bi si mogli urediti vzletišče v Krapju pri Veržuju in v Črncih. Poleg zmajarstva bodo gojili tudi balonarsko veščino in modelarstvo.

LJUBLJANA — Že tretje leto je predstavila Slovenska knjiga PIRS (Poslovni imenik Republike Slovenije). V njem je vpisanih okoli 140.000 podjetij. Imenik se dobi v tiskani obliki, na disketi, letos pa tudi na plošči CD-rom, s čimer lahko predstavijo tudi izdelke ali turistične objekte teh podjetij tako v govorni besedi kot v sliki.

LJUBLJANA — Banka Slovenije je izdala nove bankovce po 10.000 tolarjev. Na njih je upodobljen pisatelj Ivan Cankar.

VATIKAN — Iz slovenskega veleposlaništva v Vatikanu so sporočili, da je tamkajšnje državno tajništvo določilo, naj bi za božič 1996 stala na trgu sv. Petra slovenska smreka. Lanski božič je trg krasilo slovaško drevo, prihodnji pa bo prišel z Bavarke.

LJUBLJANA — V okviru Evropskega dokumentacijskega foruma je bilo pripravljeno srečanje ekonomistov, ki so razpravljali o problemih držav na prehodu, ureditvi pretoka podatkov in informacij ter o evropskih integracijskih procesih. Srečanja bi se morali udeležiti tudi hrvaški in madžarski ekonomisti, tako pa so bili le slovenski in srbski izvedenci, ki so razglabljali še o možnostih za prihodnje znanstveno-strokovno in gospodarsko sodelovanje Slovenije in Srbije.

LJUBLJANA — Največ štipendij za študij in izpopolnjevanje Slovencev podeljujejo Avstrija, Nemčija in Italija, ponudbe pa so tudi iz Češke, Kitajske, Turčije, Švice, Madžarske, Nizozemske, skandinavskih držav in Avstralije. Razpisane so večinoma za krajše izpopolnjevanje od treh do devet mesecev (za podiplomsko izpopolnjevanje).

LJUBLJANA — Slovenski ščit je bilo ime društvu, ki se je bavil med drugim z raziskavami na heraldičnem in genealoškem polju. Ime je v Sloveniji postalo kar znano, imelo pa je problem v tujini, ker niso mogli izgovarjati besedo „ščit“. Zato se je društvo preimenovalo v Slovenska heraldika — Heraldica Slovenica.

LJUBLJANA — Za Bežigradski dvor (mejijo ga Dunajska, Topniška, Keržičeva in Peričeva ulica; na tem prostoru je bila prej vojašnica Ljuba Šerčerja) so dalj časa iskali investitorja, ki bi omogočil sezidati hotel najvišje kategorije s 500 posteljami. Zdaj pa se je slovenska vlada odločila, da bo v tri od petih načrtovanih poslopij namestil celotno ministrstvo za notranje zadeve. MNZ je trenutno v Slaviji na Štefanovi ulici in še drugod in preselilo naj bi se že v mesecu juniju prihodnjega leta.

LJUTOMER — Na Kamenščaku so z vrtno napravo odpečatili vrtino LJUT-1, v kateri so našli pri 4.000 metrih termalno vodo s 175 stopinj Celzija. Ko bodo preučili izdatnost vrtine in če je temperatura vode res tolikšna, se bodo odločili, če jo začnejo intenzivneje izkoriščati.

IDRIJA — Tristo trideset let praznuje Pihalni orkester rudarjev, ki ga vodi Miro Matičič. Orkester je do leta 1977 spadal pod rudnik živega srebra. Ko pa je zašel ta v težave in je država odločila, da rudnik zapre, je tudi orkester imel težave. Zdaj pa je idrijska občina (ki od takrat vzdržuje godbo) sklenila pogodbo ponovno z Rudnikom živega srebra (ki zdaj v resnici ne izkorišča rudarsko, pač pa turistično stran rudnika), orkester pa bo letno pripravil sedem samostojnih koncertov in igral še na raznih občinskih in rudarskih praznikih. — Starejši zapis obstoja godbe v Evropi je najti le v Švicarskem St. Allnu.

KOČEVJE — V tem kraju je stotič zaigral predstavo o Piki Nogavički Marjan Marinšek. Pred petimi leti je hotel pokazati otrokom v Velenju diapozitive o njegovem srečanju z avtorico Pike Astrid Lindgren, pa je slike popestril z različnimi zgodbami iz knjige. Da je bilo še bolj kratkočasno, se je oblekel v Pikinega očeta kapitana Noga-vičko, poleg njega pa sta nastopila še mala Pika in njena prijateljica Moana. S predstavami potuje po Sloveniji — in upa še naprej obiskovati razne kraje — že celih pet let. — Knjiga o Piki Nogavički letos praznuje petdesetletnico prve izdaje.

PREVALJE — S priporočenim pismom je mnogo Slovencev in podjetij dobilo prošnjo, naj bi darovali po 200 tolarjev v sklad Unicef. Denar naj bi poslali na nek žiro račun nekam na slovensko Koroško. Ker pa je bilo spremno pismo pisano v zelo slabi slovenščini („Usi kateri pa ste si že zagotovili use življenjske finančne pogoje...“), so se mnogi obrnili na slovenski odbor Unicefa, kjer so jim povedali, da oni nimajo nič pri tem pismu.

LJUBLJANA — Tri leta so igrali samo pesmi Hare Krišna, potem pa so se odločili, da bodo igrali tudi kaj v rockovskem stilu. Pod imenom Transcendence so izdali kompaktno ploščo s skladbami v sanskrtu in angleščini. Ti Krišnevi menihi na nastopih igrajo najprej etnično glasbo s klasičnimi indijskimi instrumenti, potem pa rockovsko glasbo. Pravijo, da bodo naslednje pesmi izvedli v slovenščini.

LJUBLJANA — Slovenski sodniki so dobili nove črne sodniške toge in tudi nove znake. Sodniki okrajnih in okrožnih sodišč imajo na znaku belo tehtnico, sodniki višjih sodišč imajo rdečo tehtnico, na vrhovnih sodiščih pa zlato. Nove uniforme imajo tudi tožilci (sive barve) in odvetniki (vijoličaste). Toge so modelirali v novomeškem Labodu, izdelale pa so jih šivilje iz Zale v Idriji.

KOBARID — Župani Kobarida, Bovca in štirje župani iz furlanskih obmejnih občin so podpisali memorandum, po katerem naj bi sodelovali pri načrtih za razvoj njihovih krajev. Pri snovanju razvojnih načrtov imajo pred očmi možnost, da jih EZ uvrsti na sezname investicij s podporo evropskih skladov za razvoj obmejnih krajev.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Poroki: v cerkvi Marije Pomagaj sta se poročila Janez Marko Petkovšek in Ana Marija Štefe.

V Čilu pa sta se 22. aprila poročila v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega v Santia-

go de Chile Maksimilijan Grošelj iz Mendoza in Brigita Paušič iz Čila. Za priče so bili ženinovi starši Boštjan in Terezija roj. Močnik ter nevestina mati Ivanka roj. Grošelj.

Čestitamo!

Smrt: V San Martínu je umrl Lojze Strle.

Naj počiva v miru!

Romanje v Luján

Letos smo Slovenci v Argentini že 53. poromali v Luján, odkar je msgr. Janez Hladnik prvič pripravil ta obisk najbolj znane Marijine božje poti v Argentini. Na tem romanju smo se dobili predvojni in povojni emigranti, da smo se skupaj zahvalili božji Materi za varstvo v preteklosti in jo prosili pomoči v prihodnosti, zase, za vse Slovence v Argentini in za ves slovenski narod ter njegovo državo.

Letos je vodil ob ogromni množici rojakov — okoli 3.000 jih je bilo — vso slovesnost delegat Jože Škerbec, pri dopoldnaski maši sta brala berili v slavnostnem obredu akad. slikarka Veseka Puc Šorli ter predsednik Zedinjene Slovenije Marjan Loboda.

Popoldan pa je rektor bazilike Ivan Likozar CM blagoslovil kip lujanske Marije, ki ga bomo Slovenci iz Argentine ponesli

junija v Slovenijo in ga ustoličili med slovesno mašo na Brezjah, da bo odslej poleg brezjanske Marije tam varovala naš narod doma in po svetu tudi lujanska Marija, kakor je že 40 let v Lujanu prisotna — sedaj v kriпти — naša Marija z Brezij. Prošnji za ta akt so se z veseljem odzvali škof v Mercedesu msgr. Ogrňenovich ter slovenski frančiškani, ki skrbijo za Brezje.

Isti kip so nato pri popoldanski pobožnosti in po nagovoru p. L. Kukovice DJ naši fantje skupaj z bandom Svetogorske ter sliko Brezjanske Marije ponesli v veličastni procesiji, ki se je udeležilo veliko slovenskih duhovnikov in redovnic, šolskih otrok, nad sto narodnih noš ter veliko vernikov, ki so v procesiji napolnili trg ter bazilike, kjer so končali pobožnost s petimi litanijami.

FOTOGRAFIJE: MARKO VOMBERGAR

Pričetek procesije: slovenski fantje nosijo iz bazilike kip lujanske Marije, ki bo meseca junija ustoličen na Brezjah.

Rektor lujanske bazilike Ivan Likozar CM blagoslovlja Marijin kip za Brezje.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZDRAVNIKI

dr. Marija Avguštin - Specialistka za očesne bolezni. Ponedeljek, torek in petek od 16. do 20. ure. Roma 3122 - 1. nadstr. 3. - Isidro Casanova (20 m od Rute 3). Tel.: 485-5194

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij: lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ - Capital - Tel.: 831-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO Nº 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati - odvetnica - ponedeljek, sredi, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2º B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ARHITEKTURA

Arh. Jure Vombergar - načrti in vodstvo gradbenih del. Av. Gaona 2776, Haedo. Nov telefon: 443-7385.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Slovenska kulturna akcija

prireja

GLASBENI VEČER

s predvajanjem video-traka, posnetega na slavnostnem koncertu v Cankarjevem domu v Ljubljani dne 11. 7. 94 ob priliki praznovanja 40. obletnice SKA.

- samospevi: solisti s klavirsko spremljavo
- kantata: **ORATORIJ IRENEJ FRIDERIK BARAGA**
komponist: prof. Alojzij Geržinič - besedilo: dr. Tine Debeljak (prvič izvajano v Sloveniji)

solisti: MARKO BAJUK, bariton - VERONIKA FINK, sopran - MARKO FINK, bariton — **klavir:** NATAŠA VALANT
zbor: CONSORTIUM MUSICUM, dirigent dr. Mirko Cuderman
recitator: Janez Albreht - napovedovalec: Tone Kuntner

20. maja 1995 ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires

Slovenska kulturna akcija

Milan Volovšek:

Slikarska razstava

V mali dvorani Slovenske hiše, v soboto, 27. maja, ob 20. uri.

KARTICA SLOGA - MULTIRED

- V pisarni SLOGA lahko izpolnite pristopnico.
- Po naših središčih v San Justo, Ramos Mejía, Morón, Lanús, San Martín in drugod so že trgovine z logotipom MULTIRED.
- Za člane s KARTICO SLOGA in naložbo \$ 200.- v navadni hranilni vlogi, je kartica ZASTONJ.
- Nakupi so do \$ 1000.-, SLOGA je vaš garant!
- Med vsemi člani, ki bodo imeli kartico SLOGA-MULTIRED, bomo žrebali konec leta dve letalski vozovnici BUE-LJU-BUE.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Društvo Slovenska pristava vabi vse rojake na 4º Encuentro de Colectividades - Morón '95

Sodeluje Folklorna skupina Pristava

Nedelja, 28. maja, od 17. ure dalje — 77 Fútbol Club - Sarmiento 954 - Morón

27. maja:

ŠKOFJA LOKA DISCO

PRESKRBI SI POPUSTNO KARTICO

Na Pristavi

Poravnajte naročnino!
Darujte v tiskovni sklad!

Zvezna odbora dekliške in fantovske organizacije

vabita vse mlade, ki igrate na inštrumente, požete ali tvorite skupine in zборе, da se prijavite za

26. pevsko-glasbeni festival,

ki bo v soboto, 19. avgusta 1995

Kulturna referentka: Veronika Vivod (tel. 627-4242)

Podjetniki in trgovci, ki potujete v Slovenijo!

Slovensko-latinskoameriška trgovska zbornica
vam nudi možnost, da lahko obiščete razna podjetja.

Prijave v pisarni: Moreno 129 - Ramos Mejía, vsak ponedeljek, sredo, petek od 15. do 19. ure, ali na tel. 654-6438/658-6574.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 60; obmejne države Argentine 90
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah
100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Av-
stralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za
pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

NEDELJA, 14. maja:

Mladinski sveta maša in predavanje ge. Veselke Puc v Slovenski hiši.

SOBOTA, 20. maja:

Srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

SKA: predvajanje glasbenega večera, posnetega na video-traku v Cankarjevem domu ob 40-letnici SKA ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

SOBOTA, 27. maja:

SKA: Milan Volovšek: Slikarska razstava ob 20. uri v Slovenski hiši.

Na Pristavi Škofja Loka disco.

Srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

NEDELJA, 28. maja:

Slovenska pristava vabi na Encuentro de las Colectividades - Morón '95 od 17. ure dalje v 77 Fútbol Club.

SOBOTA, 3. junija:

Srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

Pogled v lujansko baziliko, kjer se je zbralo okoli 3.000 rojakov.

